

Selgusid teatri aastapreemiate laureaadiid

27. märtsil kuulutati Narva Vabal Laval välja Eesti teatri auhindade laureaadiid 2022. aasta loomingu eest. Nimeliste auhindadega tunnustati ka pikaajalist silmapaistvat teatritööd. Kaks peaauhinda – lavastaja- ja kunstnikupreemiad – pälvis Von Krahli Teatri ja Ekspeditsiooni koostöölavastus "Melanhoolia".

Eesti teatri auhindadega kaasnevad Eesti Kultuurkapitali näitekunsti sihtkapitali preemiad. Samuti anti laureaadiidele Ivo Lille loodud "Theodori silm".

Eesti teatri auhindu annavad välja Eesti Kultuurkapitali näitekunsti sihtkapital ja Eesti Teatriliit. Auhindu on antud välja alates 1961. aastast.

Teatriliigiüleised auhinnad

Žürii: Kerri Kotta (esimees), Kristiina Garancis, Karmo Mende, Aare Tool, Viesturs Jansons, Eve Mutso-Oja, Mart Kangro, Riina Oruaas, Liisi Aibel, Urmas Lüüs, Taavi Tõnisson ja Keiu Virro.

Lavastajaauhind

Juhan Ulfsak – "Melanhoolia" (Von Krahli Teater ja Ekspeditsioon).

Kunstnikuauhind

Edith Karlson – lavakujundus lavastusele "Melanhoolia" (Von Krahli Teater ja Ekspeditsioon).

Sõnalavastuste auhinnad

Žürii: Kadi Herkül (esimees), Luule Epner, Kristiina Garancis, Margus Kasterpalu, Karmo Mende, Laine Mägi ja Pille-Riin Purje.

Meespeaosatäitja auhind

Hendrik Toompere – Ray lavastuses "Muustrastas" (Oliivipuu ja Teater Nuutrum).

Naispeaosatäitja auhind

kultuur.err.ee

Tallinna Linnateater
Eesti Draamateater
Teater Vanemuine
Ugala teater
Endla teater
Rahvusoper Estonia
Estonia teater
Eesti Rahvusballett
Tiit Palu
Vaba Lava
Noorsooteater
Vene Teater
Rakvere Teatrimaja
Von Krahli Teater
Kanuti Gildi Saal
Teater
Risto Joost

Garmen Tabor – professor Ruth Wolff lavastuses "Arst" (Ugala Teater).

Meeskõrvalosatäitja auhind

Janek Vadi – kardinal Richelieu lavastuses "Kolm musketäri" (Ugala Teater).

Naiskõrvalosatäitja auhind

Ragne Pekarev – Agrado lavastuses "Kõik minu emast" (Teater Vanemuine).

Eriauhind

Julia Aug – missioonitundlik ja värske pilk Narva Vaba Lava loovjuhina ning jõhker ja vahetu, isiklik ja üldistav lavastus "X** войне. M*** sõda. Ukraina. Kirjad rindelt".

Muusikaauhind

Žürii: Kerri Kotta (esimees), Tiina Mattisen, Aare Tool ja Heli Veskus.

Koit Soasepp – Jürka osatäitmine Ardo Ran Varrese ooperis "Põrgupõhja uus Vanapagan" (Teater Vanemuine) ning Lalli osatäitmine Veljo Tormise ja Rasmus Puuri ooperis "Lalli ehk Mere keskel on mees" (Tallinna Filharmoonia).

Mati Turi – Tristani osatäitmine Richard Wagneri ooperis "Tristan ja Isolde" (Teater Vanemuine), doktor S-i osatäitmine Michael Nymani kammerooperi "Mees, kes ei teinud vahet oma naisel ja kaabul" kontsertettekandes, Tuura osatäitmine Veljo Tormise ja Rasmus Puuri ooperis "Lalli ehk Mere keskel on mees" (mõlemad Tallinna Filharmoonia), Oidipuse osatäitmine Igor Stravinski ooper-oratooriumis "Oedipus Rex" (Narva Ooperipäevad) ning Aristaiose/Pluto osatäitmine Jacques Offenbachi operetis "Orpheus põrgus" (Rahvusooper Estonia).

Balletiauhind

Žürii: Anu Ruusmaa (esimees), Eve Andre-Tuga, Viesturs Jansons, Eve Mutso-Oja ja Age Oks.

Anna Roberta – Medora lavastuses "Korsaar", Lydia lavastuses

"Õhtused majad", Peretütar lavastuses "Kratt", Lumekuninganna lavastuses "Pähklipureja" (kõik Eesti Rahvusballett) ja osatäitmine lavastuses "Flesh" (Narva Ooperipäevad).

Tantsuauhind

Žürii: Marie Pullerits (esimees), Mart Kangro, Kaja Kreitzberg, Kaie Küünal ja Riina Oruaas.

Eline Selgis ja Sofia Filippou – "About us – kallistamise koreograafiad": koreograafia ja esitus (Eesti Tantsuagentuur).

Etenduskunsti auhind

Žürii: Maarja Kalmre (esimees), Liisi Aibel, Urmas Lüüs, Ann Mirjam Vaikla ja Emer Värk.

Netti Nüganen – "Müüt: päeva äärel": meisterliku kompositsiooni ja etendajatööga pseudoarheoloogiline uurimus ([Kanuti Gildi SAAL](#)).

Teatritöötajate auhinnad

Žürii: Marika Tint (esimees), Priidu Atlas, Eve Komissarov, Kristel Linnutaja, Mart Saar, Andres Tirmaste ja Liina Unt.

Lavastust ettevalmistava töötaja auhind

Pille-Riin Lillepalu – [Ugala teatri lavastusala](#) juht, kes on uuendanud [teatri lavakujunduste tehnilist taset](#) ja tööprotsessi (muu hulgas "Kolme musketäri" Õisu mõisa pargis) ning olnud rahvamajade lavaruumi virtuaalruumide projekti juhte.

Etendust teenindava töötaja auhind

Aili Nohrin – [Ugala teatri inspitsient-rekvisiitor](#), kes on hallanud logistiliselt keerulisi proove, olnud inspitsient-rekvisiitor, lavastaja assistent ja näitleja lavastuses "Kolm musketäri".

Haldus- ja administratiivtöötaja auhind

Daisy Kull – [Rakvere Teatri müügiadministraator](#), kes on teinud silmapaistvat tööd ajal, mil mängukava muutumisel on tulnud vahetada pileteid mitmekümnete väljasõiduetenduste puhul üle Eesti.

Algupärase dramaturgia auhind

Žürii: Heidi Aadma (esimees), Liis Aedmaa, Siret Campbell, Villu Kangur, Ott Kilusk, [Tiit Palu](#) ja Anne-Ly Sova.

Paavo Piik – näidend "Üle oma varju".

Reet Neimari nimeline kriitikaauhind

Žürii: Hedi-Liis Toome (esimees), Karin Allik, Ott Karulin, Merle Karusoo, Kaie Mihkelson, Anneli Saro ja Anu Tonts.

Kerri Kotta – artiklid "Ühest õnnestunud klassikatõlgendusest: Ardo Ran Varrese "Põrgupõhja uus Vanapagan"" ([Teater. Muusika. Kino 2022](#), nr 7-8), "Üks lõbus düstopia" ([Teater. Muusika. Kino 2022](#), nr 11) ning "Ääremaa tõmbetuules" ([Muusika 2022](#), nr 11).

Salme Reegi nimeline lasteteatri auhind

Žürii: Kaido Rannik (esimees), Mae Kivilo, Külliki Saldre ja Keiu Virro.

Tanel Jonas, Getter Meresmaa, Doris Tislar ja Risto Vaidla – "Kõik ägedad asjad" (Eesti [Noorsooteater](#)): puudutaval ja keerulisel teemal lavastus, mille iga etendus mängitakse ainukordseks sündmuseks.

Sõnalavastuste muusikalise kujunduse ja originaalmuusika auhind

Žürii: Olav Ehala (esimees), Hendrik Kaljujärv, Rasmus Puur ja Aleksandr Žedeljov.

Jakob Juhkam – muusikaline kujundus ja originaalmuusika lavastusele "[Kolm ahvi](#)" ([Ugala Teater](#)).

Kristallkingakese auhind

Antakse kahele noorele etenduskunstnikule esimeste märkimisväärsete lavatööde eest. Auhinna ühe laureaadi valis tänavu sõnalavastuste auhindade žürii ja teise balletiauhinna žürii.

Ken Rüütel – Julius Jõuram lavastuses "[Laul õnnest](#)" ([Teater](#)

Vanemuine ja EMTA lavakunstkool), Otto lavastuses "Mitte midagi", Hank lavastuses "Marvini tütred", Töödejuhataja lavastuses "Niskamäe naised", Kader/Tengil lavastuses "Vennad Lõvisüdamed", Lucentio lavastuses "Tõrksa taltsutus" (kõik Teater Vanemuine), krahv de Rochefort lavastuses "Kolm musketäri" (Ugala Teater) ning Atli lavastuses "Viikingite veri" (Kuressaare Teater).

Leonardo Celegato – loominguline ja karismaatiline, hea lavakohaloluga ja tehniliselt täpne balletiartist: Kuldne templijumalus lavastuses "Bajadeer", Poiss lavastuses "Loomade karneval" ja Ali lavastuses "Korsaar" (kõik Rahvusooper Estonia).

Ants Lauteri nimeline auhind

Antakse kaks auhinda, kuni kümme aastat teatritööd teinud noorele näitlejale ja/või lavastajale (alates esimesest lavastusest). Auhinna määramisel peetakse silmas kandidaadi erialast arengut.

Žürii: Anu Lamp (esimees), Argo Aadli, Ursula Ratasepp-Oja, Garmen Tabor ja Juhan Ulfsak.

Mari-Liis Lill – lavastused "Varesele valu..." ja "Harakale haigus..." (2014, koos Paavo Piigiga, mõlemad Eesti Draamateater ja Tallinna Linnateater), "Teisest silmapilgust" (2016, koos Paavo Piigiga, Tallinna Linnateater ja Vene Teater), "Väljast väiksem kui seest" (2017, Endla Teater), "Teises toas" (2021, Eesti Noorsooteater) ning "Samad sõnad, teine viis" (2021, Eesti Draamateater).

Maiken Pius – osatäitmised: Kelluke – "Jumala narride vennaskond" (2010); Donna – "Vaata, ma kukun" (2011, mõlemad Tallinna Linnateater ja EMTA lavakunstkool); Nan Janeway ja Lina – "Kolm vihmast päeva" (2013, Tallinna Linnateater); Riina – "Testamenditajad" (2014, Kuressaare Linnateater); Curley naine – "Hiirtest ja inimestest" (2014); Agnes – "See hetk" (2016); Meredith, Dublant, Arst ja Näitlejanna – "Inimesed, kohad ja asjad" (2016); Helena – "Abel Sánchez. Ühe kire lugu" (2021); osatäitja – "Osnap" (2022); Linnapealiku tütar – "Revident" (2022, kõik Tallinna Linnateater); Krõõt – "Tõde ja õigus" (2019, Allfilm).

Otto Hermannini nimeline orkestrandiauhind

Eesti esimese kutselise teatri sümfooniaorkestri (1906) asutaja nimeline auhind, mille eesmärk on esile tõsta ja väärtustada pikaaegset, vähemalt 15 aasta pikkust kõrgetasemelist pühendunud tööd teatri orkestrandina.

Žürii: Eda Peäske (esimees), Risto Joost, Vello Pähn, Kulvo Tamra ja Ann Õun.

Linda Viller – Vanemuise sümfooniaorkestri kontrabassimängija (aastast 1981) ja pillirühma kontsertmeister (aastast 1987).

Aleksander Kurtna nimeline tõlkijaauhind

Antakse näidenditõlgete eest, millest vähemalt ühte on lavastatud vaadeldaval ajavahemikul. Auhinna saajalt eeldatakse pikaaegset draamatekstide tõlkimist.

Žürii: Liina Jääts (esimees), Laur Kaunissaare, Ene Paaver, Anu Saluäär-Kall, Triin Sinissaar ja Triinu Tamm.

Krista Kaer – iiri ja muu ingliskeelse näitekirjanduse paremiku kauaaegne vahendaja, paljude viimistletud tõlgete autor, kes tunneb hästi teoste kultuurikonteksti, tajub originaali huumorit ja keelemängu mõnu, väljendades seda rikkas emakeeles, ning on aastaid olnud teatrite usaldusväärne koostööpartner.

Rahel Olbrei nimeline balletiauhind

Antakse professionaalse balletikunstiga tegelevale tantsijale, lavastajale-koreograafile, repetiitorile ja pedagoogile pikaaegsete väljapaistvate tulemuste eest balletilaval.

Žürii: Anu Ruusmaa (esimees), Eve Andre-Tuga, Viesturs Jansons, Eve Mutso-Oja ja Age Oks.

Aime Leis-Garancis – Estonia teatri balletisolist ja kauaaegne pedagoog-repetiitor, kes on hea seisnud Eesti balleti eetiliste ja esteetiliste väärtuste järjepideva edasiandmise eest järgmistele põlvkondadele.

27. märtsil kuulutati välja ka Eesti Näitlejate Liidu auraha ja Eesti Teatri Tehniliste Töötajate Ühenduse aumärgi saajad.

Eesti Näitlejate Liidu auraha

Antakse ühele Eesti Näitlejate Liidu liikmele tunnustusena kolleegidelt. Laureadi valib liidu juhatus.

Ivo Uukkivi

Eesti Teatri Tehniliste Töötajate Ühenduse aumärk

Antakse vähemalt 15 aastat erialast tööd teinud loovtehnilisele töötajale, kelle töö ja pühendumus väärib kolleegide hinnangul tunnustust. Laureadi valib ühenduse juhatus.

Ain Austa

Toimetaja:

Kaspar Viilup